

Drugie spotkanie Podgrupy ds. zmian ustawowych w ochronie powietrza

Warszawa, 24 lipca 2012 r.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

- OBOWIĄZEK SPORZĄDZANIA MPZP DLA OBSZARÓW PRZEKROCZEŃ STANDARDÓW JAKOŚCI POWIETRZA
- OBOWIĄZEK WSKAZANIA W MPZP I DECYZJACH O USTALENIU WARUNKÓW ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA TERENU DOPUSZCZALNEGO SPOSOBU OGRZEWANIA BUDYNKÓW
- OBOWIĄZEK UWZGLĘDNIANIA W SUIKZP I MPZP ZAPISÓW PROGRAMÓW OCHRONY POWIETRZA I PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE

OBOWIĄZEK SPORZĄDZANIA MPZP DLA OBSZARÓW PRZEKROCZEŃ STANDARDÓW JAKOŚCI POWIETRZA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wpisanie obowiązku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów występowania przekroczeń standardów jakości powietrza wyznaczonych w obowiązującym programie ochrony powietrza.

Rada gminy jest zobowiązana do przyjęcia mpzp w terminie do 2 lat od wejścia w życie programu ochrony powietrza, który wyznacza obszary przekroczeń standardów jakości powietrza na terenie danej gminy.

W ustawie Prawo ochrony środowiska należy zdefiniować „obszar przekroczeń standardów jakości powietrza”. Sposób inwentaryzacji i modelowania musi być określony w rozporządzeniu właściwego ministra.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Organem kontrolnym w zakresie przestrzegania obowiązku przyjęcia mpzp powinien być wojewoda. W przypadku opóźnienia lub braku realizacji obowiązku opracowania i przyjęcia mpzp, wojewoda nakładałby na gminę sankcję w wysokości ... tys. zł za każdy miesiąc opóźnienia.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- ustawa Prawo ochrony środowiska
- rozporządzenia wykonawcze do Prawa ochrony środowiska

OBOWIĄZEK WSKAZANIA W MPZP I DECYZJACH O USTALENIU WARUNKÓW ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA TERENU DOPUSZCZALNEGO SPOSOBU OGRZEWANIA BUDYNKÓW

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz wydawane decyzje o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu powinny obowiązkowo zawierać wymagania dotyczące dopuszczalnych sposobów ogrzewania budynków, w tym np. obowiązek podłączenia do sieci ciepłowniczej, gdy jest to możliwe.

Wymagania powinny dotyczyć budynków nowopowstających.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Brak wymagań dot. dopuszczalnych sposobów ogrzewania budynków w mpzp będzie powodować jego wadę prawną i możliwość uchylecia.

Kontrola i egzekucja realizacji przez inwestorów i mieszkańców wymogów mpzp należy do organów architektoniczno-budowlanych (starostów) i służb nadzoru budowlanego.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

OBOWIĄZEK UWZGLĘDNIANIA W SUIKZP I MPZP ZAPISÓW PROGRAMÓW OCHRONY POWIETRZA I PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Opracowywane studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz wydawane decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzje o warunkach zabudowy powinny być zgodne z zapisami obowiązującego programu ochrony powietrza oraz planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Zgodność z programem ochrony powietrza powinna być egzekwowana na etapie opiniowania projektu mpzp przez zarząd województwa. Niezgodność mpzp z programem ochrony powietrza lub planem zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe będzie powodować jego wadę prawną i możliwość uchylecia.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- ustawa Prawo ochrony środowiska (art. 71-72)

PRZEPISY BUDOWLANE

- ZAMIESZCZANIE INFORMACJI O SPOSOBIE OGRZEWANIA OBIEKTU W PROJEKCIE BUDOWLANYM ORAZ W ZAWIADOMIENIU O ZAKOŃCZENIU BUDOWY
- OBOWIĄZEK PODŁĄCZANIA SIĘ DO SIECI CIEPŁOWNICZEJ
- UDOSTĘPNIENIE TERENÓW POD BUDOWĘ SIECI CIEPŁOWNICZEJ

ZAMIESZCZANIE INFORMACJI O SPOSOBIE OGRZEWANIA OBIEKTU W PROJEKCIE BUDOWLANYM ORAZ W ZAWIADOMIENIU O ZAKOŃCZENIU BUDOWY

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie obowiązku zamieszczania informacji o sposobie ogrzewania obiektu w części opisowej projektu budowlanego oraz w zawiadomieniu o zakończeniu budowy obiektu budowlanego.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Kontrola i egzekucja realizacji przez inwestorów ogrzewania obiektu w zgodności z udzielonym pozwoleniem na budowę należy do służb nadzoru budowlanego.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa - Prawo budowlane
- rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego

OBOWIĄZEK PODŁĄCZANIA SIĘ DO SIECI CIEPŁOWNICZEJ

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie obowiązku podłączenia nowopowstających budynków do sieci ciepłowniczej, chyba, że jest to technicznie lub ekonomicznie nieuzasadnione – poprzez analogię do art. 5 ust. 1 pkt 2) ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W przypadku budynków istniejących konieczne jest określenie okresu przejściowego, np. 5 lat na dostosowanie do ww. wymogów.

Doprecyzowanie zakresu projektu budowlanego poprzez wprowadzenie obowiązku umieszczenia informacji w tym zakresie w części opisowej projektu, w szczególności uzasadnienia co do niemożliwości wykonania tego obowiązku albo wprowadzenia korzystniejszych technologii ogrzewania obiektu.

W przypadku budynków istniejących konieczne byłoby wprowadzenie zmian w zakresie warunków technicznych użytkowania obiektów budowlanych, tak aby powiązać niedopełnienie obowiązku dostosowania systemu grzewczego z możliwością kontroli i egzekucji obowiązku przez organy nadzoru budowlanego.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Egzekwowanie obowiązku podłączenia do sieci ciepłowniczej będzie się odbywało na etapie wydawania pozwoleń na budowę przez organy architektoniczno-budowlane (starostów). Kontrolę budynków istniejących będą prowadziły służby nadzoru budowlanego.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo budowlane
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

UDOSTĘPNIENIE TERENÓW POD BUDOWĘ SIECI CIEPŁOWNICZEJ

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie obowiązku udostępniania terenu pod budowę sieci ciepłowniczej.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o gospodarce nieruchomościami

Punkt wymaga doprecyzowania lub usunięcia, gdyż w aktualnie obowiązujących przepisach (art. 124 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami) możliwe jest udzielenie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości m.in. sieci ciepłowniczej jeżeli właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie wyraża na to zgody.

PLANY ENERGETYCZNE

- WPROWADZENIE ŚRODKÓW NADZORU TERMINOWEGO PRZYGOTOWANIA PRZEZ GMINY ZAŁOŻEŃ DO PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE
- OBOWIĄZEK UZGADNIANIA PRZEZ ZARZĄD WOJEWÓDZTWA PROJEKTÓW ZAŁOŻEŃ DO GMINNYCH PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE POD WZGLĘDEM ZGODNOŚCI Z PROGRAMEM OCHRONY POWIETRZA
- PROWADZENIE INWENTARYZACJI ŹRÓDEŁ SPALANIA PRZY OPRACOWYWANIU ZAŁOŻEŃ DO PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE
- OBOWIĄZEK PRZYGOTOWYWANIA I UCHWALANIA PLANÓW ENERGETYCZNYCH NA SZCZEBLU WOJEWÓDZTWA
- MOŻLIWOŚĆ STOSOWANIA ULG W TARYFACH

WPROWADZENIE ŚRODKÓW NADZORU TERMINOWEGO PRZYGOTOWANIA PRZEZ GMINY ZAŁOŻEŃ DO PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie środków nadzoru ze strony wojewody w zakresie terminowego przygotowania przez gminy założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. W przypadku opóźnienia lub braku realizacji obowiązku opracowania i przyjęcia założeń, wojewoda nakładałby na gminę sankcję w wysokości ... tys. zł za każdy miesiąc opóźnienia.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Egzekwowanie obowiązku przygotowania przez gminy założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe będzie prowadzone przez wojewodę.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa - Prawo energetyczne

OBOWIĄZEK UZGADNIANIA PRZEZ ZARZĄD WOJEWÓDZTWA PROJEKTÓW ZAŁOŻEŃ DO GMINNYCH PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE POD WZGLĘDEM ZGODNOŚCI Z PROGRAMEM OCHRONY POWIETRZA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Projekt założeń powinien podlegać uzgodnieniu przez zarząd województwa w zakresie zgodności z programem ochrony powietrza przyjętym na podstawie art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Brak uzgodnienia powodowałby niemożność uchwalenia projektu założeń, a przyjęcie ich wbrew uzgodnieniu lub bez niego byłby rażącym naruszeniem prawa skutkującym nieważnością uchwały.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa - Prawo energetyczne

PROWADZENIE INWENTARYZACJI ŹRÓDEŁ SPALANIA PRZY OPRACOWYWANIU ZAŁOŻEŃ DO PLANÓW ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Przy opracowywaniu przez gminy założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, obowiązkowe powinno być przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł spalania na obszarze gminy i uzyskanie w miarę precyzyjnych danych o wielkości emisji z małych źródeł i wielkości zainstalowanej mocy na danym obszarze.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł spalania byłoby weryfikowane na etapie uzgodnienia projektu założeń przez zarząd województwa. Brak uzgodnienia powodowałby niemożność uchwalenia projektu założeń, a przyjęcie ich wbrew uzgodnieniu lub bez niego byłby rażącym naruszeniem prawa skutkującym nieważnością uchwały.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa - Prawo energetyczne

OBOWIĄZEK PRZYGOTOWYWANIA I UCHWALANIA PLANÓW ENERGETYCZNYCH NA SZCZEBLU WOJEWÓDZTWA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Do zadań własnych samorządu województwa w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe powinno należeć planowanie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz energię ze źródeł odnawialnych na obszarze województwa. Sejmik województwa na wniosek zarządu województwa powinien uchwalać wojewódzki plan rozwoju energetyki, z którym powinny być zgodne gminne plany zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Organem nadzoru w zakresie przestrzegania obowiązku przyjęcia planu rozwoju energetyki powinien być wojewoda. W przypadku opóźnienia lub braku realizacji obowiązku opracowania i przyjęcia planu, wojewoda nakładałby na samorząd województwa sankcję w wysokości ... tys. zł za każdy miesiąc opóźnienia.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa - Prawo energetyczne

MOŻLIWOŚĆ STOSOWANIA ULG W TARYFACH

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wskazanie możliwości stosowania niższych taryf dla ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych dla odbiorców indywidualnych na obszarach miejscowości, w których przekroczone zostały poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń w powietrzu zgodnie z obowiązującym programem ochrony powietrza.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Taryfy zatwierdzane są przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo energetyczne
- rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło
- rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną
- rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi

WYMIANA OGRZEWANIA

- WPROWADZENIE MOŻLIWOŚCI UDZIELENIA DOTACJI Z BUDŻETU GMINY PO WYMIANIE OGRZEWANIA
- WPROWADZENIE MOŻLIWOŚCI TRAKTOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH W BUDŻETACH GMIN PRZEZNACZONYCH NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA JAKO NIEWYGASAJĄCYCH
- WSKAZANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI W ZAKRESIE OGRANICZENIA EMISJI POCHODZĄCEJ Z SEKTORA KOMUNALNEGO I TRANSPORTU NA OBSZARZE GMINY

WPROWADZENIE MOŻLIWOŚCI UDZIELENIA DOTACJI Z BUDŻETU GMINY PO WYMIANIE OGRZEWANIA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie przepisu umożliwiającego składanie wniosku o udzielenie dotacji z budżetu gminy na zadania z zakresu ochrony środowiska po wykonaniu zadania i dopuszczenie do rozliczenia dotacji celowej dokumentów finansowych wystawianych przed złożeniem wniosku o dotację.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Nadzór nad prawidłowością dokumentów finansowych należy do organu udzielającego dotację.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska

WPROWADZENIE MOŻLIWOŚCI TRAKTOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH W BUDŻETACH GMIN PRZEZNACZONYCH NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA JAKO NIEWYGASAJĄCYCH

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie zapisów prawnych umożliwiających przenoszenie w budżetach gmin niewykorzystanych w danym roku środków finansowych pochodzących z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska, na rok następny.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Nadzór nad prawidłowością gospodarki finansowej gmin pełnią regionalne izby obrachunkowe.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska

WSKAZANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI W ZAKRESIE OGRANICZENIA EMISJI POCHODZĄCEJ Z SEKTORA KOMUNALNEGO I TRANSPORTU NA OBSZARZE GMINY

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Jednoznaczne ustawowe wskazanie wójtów/burmistrzów i prezydentów miast jako organów odpowiedzialnych za realizację działań określonych w programach ochrony powietrza zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzącej z sektora komunalnego oraz z transportu na obszarze danej gminy.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Kontrolę realizacji przez gminy działań zmierzających do ograniczenia emisji powinien pełnić wojewódzki inspektor ochrony środowiska zgodnie z procedurą określoną w art. 315a ustawy Prawo ochrony środowiska.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska

KOTŁY OPALANE PALIWAMI STAŁYMI

- STANDARDY EMISJI DLA KOTŁÓW O MOCY PONIŻEJ 1 MW
- WYMAGANIA TECHNICZNE W ZAKRESIE WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DLA ŹRÓDEŁ SPALNIA MAŁEJ MOCY ZAINSTALOWANYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH I ICH KONTROLA
- DOBROWOLNE WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA ŹRÓDEŁ SPALANIA MAŁEJ MOCY INSTALOWANYCH W RAMACH REALIZACJI PONE

STANDARDY EMISJI DLA KOTŁÓW O MOCY PONIŻEJ 1 MW

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Określenie i wprowadzenie standardów emisji dla kotłów/instalacji spalania o mocy mniejszej niż 1MW oraz nowelizacja dla mocy poniżej 5MW opalanych węglem i biomasą. Wartości standardów powinny uwzględniać podział na biomasę i węgiel oraz podział na zakresy mocy, np. do 50 kW, 50 – 500 kW i 0,5 – 5 MW. Dla instalacji istniejących konieczne jest zachowanie okresu przejściowego, np. 5 lat.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Przedsiębiorcy użytkujący kotły podlegające standardom emisyjnym będą zobowiązani do zgłoszenia instalacji zgodnie z art. 152 ustawy Prawo ochrony środowiska. Będą również podlegać kontroli wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i przepisom karnym określonym w ustawie Prawo ochrony środowiska.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie standardów emisyjnych z instalacji
- rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia

WYMAGANIA TECHNICZNE W ZAKRESIE WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DLA ŹRÓDEŁ SPALNIA MAŁEJ MOCY ZAINSTALOWANYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH I ICH KONTROLA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie dla użytkowanych kotłów wymagań technicznych w zakresie wielkości emisji zanieczyszczeń, spójnych z wprowadzonymi przez rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie standardów emisyjnych z instalacji. Objęcie kotłów o mocy nominalnej powyżej 15 kW obowiązkiem okresowej kontroli wielkości emisji zanieczyszczeń.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Konieczne jest rozszerzenie art. 62 ustawy Prawo budowlane lub projektowanych przepisów ustawy o efektywności energetycznej budynków, by okresowej kontroli, poza efektywnością energetyczną, podlegała także wielkość emisji zanieczyszczeń z kotła oraz by obowiązkiem kontroli objęte były kotły o mocy nominalnej od 15 kW (obecnie obowiązkiem objęte są kotły o efektywnej nominalnej wydajności powyżej 20 kW).

Rozszerzenie zakresu kontroli prowadzonej przez służby kominiarskie na instalacje spalania jako całość (paliwo, kocioł/piec, komin), a nie tylko komin. Wprowadzenie konieczności zawierania umów pomiędzy właścicielami instalacji spalania a lokalną służbą kominiarską dotyczącej okresowej kontroli p-poż, w tym oceny instalacji spalania pod kątem wpływu na stan środowiska. Realizacja umów byłaby podstawą egzekucji (w tym nakładania kary/grzywny) w stosunku do właściciela instalacji – gospodarstwa domowego, w przypadku niewykonywania kontroli instalacji oraz przekraczania wskaźników emisji, zwłaszcza z zainstalowanego kotła w ramach PONE.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo budowlane
- ustawa o efektywności energetycznej budynków (projekt założeń)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
- ustawa o ochronie przeciwpożarowej
- rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, w zakresie obowiązków służb kominiarskich

DOBROWOLNE WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA ŹRÓDEŁ SPALANIA MAŁEJ MOCY INSTALOWANYCH W RAMACH REALIZACJI PONE

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie dobrowolnych zobowiązań (nieobligatoryjnych wymagań jakościowych dla źródeł spalania małej mocy), o ostrzejszych granicznych wartościach emisji w odniesieniu do zanieczyszczeń: CO, NO_x, OGC (NMLZO), TSP dla kotłów nowo instalowanych, obowiązujących na terenie całego kraju w ramach realizowanych PONE (programów ograniczania niskiej emisji) oraz POP-ów. Wprowadzane dobrowolne zobowiązania winny uwzględnić istniejące podobne uregulowania w innych krajach UE. Wymagania stanowiłyby narzędzie dla gmin przy formułowaniu zasad udzielania dofinansowania do wymiany urządzeń grzewczych.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Wymagania dla źródeł spalania instalowanych w ramach realizacji PONE powinny być określone w umowie z mieszkańcem o dofinansowanie wymiany źródła ogrzewania.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska

PALIWA STAŁE

- WPROWADZENIE MINIMALNYCH WYMAGAŃ JAKOŚCIOWYCH DLA PALIW STAŁYCH
- UMOŻLIWIENIE DOFINANSOWANIA KOSZTÓW EKSPLOATACYJNYCH OGRZEWANIA
- UZALEŻNIENIE WYSOKOŚCI AKCYZY NA PALIWA OD JAKOŚCI PALIWA I RODZAJU ODBIORCY
- DOPRECYZOWANIE MOŻLIWOŚCI OKREŚLENIA DOPUSZCZALNYCH RODZAJÓW I JAKOŚCI PALIW ZGODNIE Z ART. 96 PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA

WPROWADZENIE MINIMALNYCH WYMAGAŃ JAKOŚCIOWYCH DLA PALIW STAŁYCH

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Określenie i wprowadzenia wymagań jakościowych dla paliw stałych dopuszczonych do obrotu i sprzedaży w sektorze komunalno-bytowym (indywidualnym ogrzewnictwie) poprzez analogię do przepisów dotyczących paliw płynnych. Wymagania winny obejmować poza wartością opałową także graniczne wartości parametrów jakościowych dla właściwości wpływających na emisje zanieczyszczeń (jak np. zawartość popiołu, siarki, Cl, rtęci i udział podziarna dla węgla). Wartości minimalnych parametrów jakościowych powinny być wypracowane w porozumieniu z producentami paliw stałych, przedstawicielami branży kotłarskiej i Ministerstwem Gospodarki.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Za nadzór i kontrolę przestrzegania wymogów odpowiedzialny byłby Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i inspekcja handlowa zgodnie z przepisami ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w odniesieniu do producentów paliw oraz jednostek gospodarczych zajmujących się dystrybucją paliw na rynku. Rozszerzenie kompetencji kontrolowania jakości stosowanych paliw w indywidualnych gospodarstwach domowych przez służby kominiarskie.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw
- ustawa Prawo budowlane
- ustawa o ochronie przeciwpożarowej
- rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków

UMOŻLIWIENIE DOFINANSOWANIA KOSZTÓW EKSPLOATACYJNYCH OGRZEWANIA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie możliwości udzielania dotacji ze środków budżetów gmin dla osób fizycznych na dofinansowanie kosztów eksploatacyjnych stosowania kotłów gazowych, olejowych, opalanych paliwami stałymi (spełniających wymagania dobrowolnych zobowiązań/certyfikatów ekologicznych, potwierdzonych badaniami wykonanymi w akredytowanych i notyfikowanych laboratoriach) lub korzystania z ciepła sieciowego. Gminy na powyższy cel powinny mieć możliwość korzystania z dotacji NFOŚiGW i WFOŚiGW, które powinny być uzależnione od występowania na obszarze danej gminy przekroczeń standardów jakości powietrza (zgodnie z obowiązującym programem ochrony powietrza).

Dotacje mogłyby być udzielane w zależności od wysokości średniego dochodu na członka rodziny i uzależnione od przedłożenia faktur dokumentujących zakup ciepła lub paliw i zgodność ich jakości z dopuszczoną w danej lokalizacji, w przypadku stałego paliwa – pelet drzewnych oraz kwalifikowanych paliw węglowych.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Nadzór i kontrola nad właściwym wykorzystywaniem dotacji należałby do instytucji udzielających dofinansowania.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska

UZALEŻNIENIE WYSOKOŚCI AKCZY NA PALIWA OD JAKOŚCI PALIWA I RODZAJU ODBIORCY

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Ustalenie wysokości akcyzy na paliwa w sposób uzależniony od wielkości emisji zanieczyszczeń z ich spalania oraz od rodzaju odbiorcy końcowego. Dla odbiorców indywidualnych paliwa niskoemisyjne: gaz ziemny, olej opałowy powinny mieć ustaloną niższą wysokość akcyzy niż paliwa stałe. Wysokość akcyzy na paliwa stałe powinna być również zróżnicowana w zależności od jakości paliwa stałego – paliwa stałe o lepszych parametrach powinny mieć ustaloną niższą akcyzę niż paliwa stałe gorszej jakości.

Dla przedsiębiorców wysokość akcyzy powinna być kształtowana w sposób odmienny – paliwa stałe gorszej jakości powinny mieć ustaloną mniejszą wartość akcyzy niż paliwa stałe dobrej jakości. Powinno to spowodować, że paliwa gorszej jakości będą wykorzystywane w instalacjach przemysłowych, które podlegają obowiązkowi uzyskania pozwoleń zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Nadzór i kontrola nad właściwym naliczaniem akcyzy spoczywa na służbach celnych.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o podatku akcyzowym

DOPRECYZOWANIE MOŻLIWOŚCI OKREŚLENIA DOPUSZCZALNYCH RODZAJÓW I JAKOŚCI PALIW ZGODNIE Z ART. 96 PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Doprecyzowanie art. 96 Prawa ochrony środowiska poprzez zapis, iż sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na środowisko lub na zabytki określić dla terenu województwa bądź jego części rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania, a także sposób realizacji i kontroli tego obowiązku.

Należałoby oprócz rodzaju paliwa uwzględnić też rodzaj instalacji (kotła) a najlepiej zamienić rodzaj paliwa na standardy emisyjne źródeł, które byłyby wymienione w uchwale sejmiku.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Sposób kontroli stosowanych rodzajów i jakości paliw byłby określony w uchwale sejmiku.

Kontrola w tym zakresie musiałaby spoczywać na służbach gminnych (straż miejska) wobec osób fizycznych i WIOŚ wobec przedsiębiorców.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska

KOMPENSACJA EMISJI

- DOPRECYZOWANIE OBSZARU KOMPENSACJI EMISJI
- WPROWADZENIE OBOWIĄZKU ROZSTRZYGNIĘCIA O POTRZEBIE KOMPENSACJI EMISJI NA ETAPIE DECYZJI ŚRODOWISKOWEJ
- MOŻLIWOŚĆ PRZEPROWADZENIA KOMPENSACJI EMISJI POPRZEZ OGRANICZENIE NISKIEJ EMISJI

DOPRECYZOWANIE OBSZARU KOMPENSACJI EMISJI

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Doprecyzowanie przepisów, by kompensacja emisji była obowiązkowa dla inwestycji lokalizowanych w obszarze przekroczeń standardów jakości powietrza określonym w obowiązującym programie ochrony powietrza.

W ustawie Prawo ochrony środowiska należy zdefiniować „obszar przekroczeń standardów jakości powietrza”. Sposób inwentaryzacji i modelowania musi być określony w rozporządzeniu właściwego ministra.

Kompensacja emisji powinna być możliwa poprzez ograniczenie emisji na obszarze tej samej gminy, co planowana inwestycja.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Przeprowadzenie kompensacji weryfikowane jest przez organ wydający pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenie zintegrowane na etapie wydania decyzji.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
- ustawa Prawo ochrony środowiska
- rozporządzenia wykonawcze do Prawa ochrony środowiska

WPROWADZENIE OBOWIĄZKU ROZSTRZYGNIĘCIA O POTRZEBIE KOMPENSACJI EMISJI NA ETAPIE DECYZJI ŚRODOWISKOWEJ

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie obowiązku rozstrzygnięcia o obowiązku przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przy wydawaniu pozwolenia na emisję gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenia zintegrowanego doprecyzowane zostałyby wielkości emisji koniecznej do kompensacji.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Przeprowadzenie kompensacji weryfikowane jest przez organ wydający pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub pozwolenie zintegrowane na etapie wydania decyzji.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
- ustawa Prawo ochrony środowiska

MOŻLIWOŚĆ PRZEPROWADZENIA KOMPENSACJI EMISJI POPRZEZ OGRANICZENIE NISKIEJ EMISJI

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Umożliwienie kompensacji emisji poprzez likwidację niskiej emisji, a więc trwałą likwidację pieców węglowych u osób fizycznych na obszarze gminy planowanej inwestycji. Wielkość zlikwidowanej emisji musiałaby być 30% większa niż dopuszczalna wielkość emisji z nowej inwestycji. Wielkość ograniczenia emisji byłaby potwierdzana zaświadczeniem wydawanym przez właściwego wójta/burmistrza lub prezydenta miasta.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Przeprowadzenie likwidacji niskiej emisji powinno być weryfikowane przez właściwego wójta/burmistrza lub prezydenta miasta i potwierdzone wydanym zaświadczeniem.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska
- ustawa Prawo energetyczne

EMISJA NIEZORGANIZOWANA

ZOBOWIĄZANIE DO OGRANICZENIA PYLENIA ZE SKŁADÓW OPAŁU

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie przepisów zobowiązujących przedsiębiorców posiadających składowiska opału do ograniczania pylenia - zmywanie placów i dróg dojazdowych, ograniczanie pylenia z hałd itp.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Za kontrolę przedsiębiorców odpowiada wojewódzki inspektor ochrony środowiska. Konieczne jest uwzględnienie przepisów odnośnie kar za brak realizacji obowiązku ograniczania pylenia.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo ochrony środowiska

OGRANICZENIE EMISJI LINIOWEJ

- UMOŻLIWIENIE WDROŻENIA STREF OGRANICZONEJ EMISJI KOMUNIKACYJNEJ
- UMOŻLIWIENIE UDZIELANIA ZWOLNIEŃ NA PRZEJAZDY TYLKO DLA POJAZDÓW NIENORMATYWNYCH SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIUM NORM EMISJI
- UMOŻLIWIENIE ZWIĘKSZENIA STAWEK OPŁAT ZA PARKOWANIE
- UMOŻLIWIENIE WPROWADZENIA OPŁAT ZA WJAZD DO WYZNACZONEGO OBSZARU MIASTA

UMOŻLIWIENIE WDROŻENIA STREF OGRANICZONEJ EMISJI KOMUNIKACYJNEJ

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie możliwości ustanowienia strefy ograniczonej emisji komunikacyjnej poprzez zakaz wjazdu do strefy dla pojazdów nie spełniających ustalonych norm emisji Euro. Strefę ustanawiałyby rada gminy (rada miasta) na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Potwierdzenie spełnienia przez pojazd normy emisji byłoby prowadzone przez stacje diagnostyczne pojazdów przy obowiązkowej okresowej kontroli pojazdu. W zależności od spełnianej normy pojazd otrzymywałby właściwe oznaczenie (np. nalepki czerwone, żółte i zielone).

Istnieje również potrzeba ustalenia znaków określających początek i koniec strefy.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Za kontrolę i egzekwowanie ograniczeń wjazdu do strefy ograniczonej emisji komunikacyjnej odpowiedzialna byłaby straż miejska i policja. Konieczne jest określenie przepisów karnych za naruszenie ograniczeń wjazdu do strefy oraz nadania uprawnień straży miejskiej do nakładania mandatów w tym zakresie.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o drogach publicznych
- ustawa Prawo o ruchu drogowym
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie znaków i sygnałów drogowych
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego

UMOŻLIWIENIE UDZIELANIA ZWOLNIENÍ NA PRZEJAZDY TYLKO DLA POJAZDÓW NIENORMATYWNYCH SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIUM NORM EMISJI

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Umożliwienie ustalenia warunku spełnienia norm emisji jako kryterium udzielania zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych. Organ wydający zezwolenia powinien mieć możliwość przyznawania ich tylko dla pojazdów spełniających ustalone normy emisji, np. euro 4.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Weryfikacja spełnienia norm emisji przez pojazdy, dla których wydawane jest zezwolenie na przejazd powinna odbywać się na etapie wydania zezwolenia przez właściwy organ. We wniosku o wydanie zezwolenia, poza obecnym obowiązkiem podania marki, typu i numeru rejestracyjnego pojazdu, konieczne byłoby wykazanie, że wnioskowane pojazdy spełniają normy emisji.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa Prawo o ruchu drogowym
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania zezwoleń na przejazdy pojazdów nienormatywnych

UMOŻLIWIENIE ZWIĘKSZENIA STAWEK OPŁAT ZA PARKOWANIE

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Odstąpienie od liczbowego określenia w ustawie maksymalnej stawki opłaty za godzinę parkowania na rzecz jej uzależnienia od aktualizowanego regularnie, zmiennego współczynnika, np. płacy minimalnej. Stawka maksymalna powinna być wyższa niż określona obecnie.

Umożliwienie pobierania opłat za parkowanie w święta (np. na obszarach/miejscowościach turystycznych). Pozostawienie swobody samorządom regulowania kosztu kolejnej godziny parkowania, by mogła być np. wyższa niż opłata za pierwszą godzinę. Umożliwienie pobierania zwiększonych stawek opłat za parkowanie w wyznaczone dni i godziny (np. przy wdrożeniu planu działań krótkoterminowych spowodowanego ryzykiem przekroczeń poziomów alarmowych zanieczyszczeń w powietrzu) lub w wyznaczonych obszarach miast.

W podobny sposób należałoby podnieść maksymalną wysokość opłaty dodatkowej z tytułu nieuiszczenia opłat. Wzorem komunikacji miejskiej powinna to być np. 50-krotność stawki za pierwszą godzinę parkowania.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

Wysokość opłat za parkowanie ustalane jest w drodze uchwały rady gminy (miasta). Kontrolę i egzekwowanie uiszczania opłat prowadzi straż miejska.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o drogach publicznych

UMOŻLIWIENIE WPROWADZENIA OPŁAT ZA WJAZD DO WYZNACZONEGO OBSZARU MIASTA

ZAŁOŻENIA ZMIAN:

Wprowadzenie możliwości wyznaczenia obszaru miasta, do którego wjazd byłby uzależniony od uiszczenia opłaty (tzw. „opłaty kongestyjnej”, „opłaty zatłoczeniowej”).

Strefa opłat kongestyjnych mogłaby być wprowadzona w miastach na prawach powiatu, na obszarach obsługiwanych przez lokalny transport zbiorowy i charakteryzujących się znacznym zatłoczeniem na szlakach komunikacyjnych, jeżeli uzasadniają to potrzeby organizacji ruchu, w celu zwiększenia szybkości i pewności podróży pojazdów samochodowych, zwiększenia wydajności obsługi towarowej śródmieścia, zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza lub realizacji lokalnej polityki transportowej, w szczególności w celu ograniczenia dostępności tego obszaru dla pojazdów samochodowych lub wprowadzenia preferencji dla komunikacji zbiorowej.

Wysokość stawek opłaty, sposób jej pobierania oraz granice strefy byłyby wyznaczane przez radę miasta na wniosek prezydenta miasta zaopiniowany przez organy zarządzające drogami i ruchem na drogach. Dochody z pobieranych opłat stanowiłyby dochód miasta i mogłyby być przeznaczane na rozwój komunikacji zbiorowej, budowę i remonty dróg, a także rozwój tras rowerowych.

SPOSÓB KONTROLI I EGZEKWOWANIA:

System poboru opłat mógłby być wprowadzony w sposób wybrany przez zainteresowaną gminę (np. system elektroniczny, osoby pobierające opłatę, opłata prepaid w punktach handlowych, itp.).

Kontrolę i nakładanie mandatów za brak uiszczenia opłaty powinna prowadzić straż miejska. Konieczne jest określenie przepisów karnych za wjazd do strefy bez uiszczenia opłaty oraz nadanie uprawnień straży miejskiej do nakładania mandatów w tym zakresie.

AKTY PRAWNE DO ZMIANY:

- ustawa o drogach publicznych
- ustawa - Prawo o ruchu drogowym
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego